

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ
Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών
«Κλινική Φαρμακολογία και Θεραπευτική»

Πρόληψη αγγειακών εγκεφαλικών επεισοδίων στην
κολπική μαρμαρυγή. Η θέση των νέων αντιπηκτικών.

Σπύρος Ζήδρος
Ειδικεύομενος Καρδιολογίας
Salford Royal Hospital
Manchester

Επίβλεψη

1. κ. Σταύρος Κωνσταντινίδης
Καθηγητής Καρδιολογίας Δ.Π.Θ

2. Γεώργιος Χαλικιάς
Λέκτορας Καρδιολογίας Δ.Π.Θ

Κολπική μαρμαρυγή

Αρρυθμία κατά την οποία οι κόλποι παύουν να
συσπώνται οργανωμένα με αποτέλεσμα να
υπάρχει μόνο παθητική μεταφορά του αίματος
στις κοιλίες.

Κολπική μαρμαρυγή

- 1-2% του γενικού πληθυσμού
- 5-15% άνω των 80 ετών
- Διπλασιασμός τα επόμενα 50 χρόνια

Επιπτώσεις της κολπικής μαρμαρυγής

- Συμπτώματα λόγω της άρρυθμης και ταχείας κοιλιακής ανταπόκρισης
- Υψηλότερος κίνδυνος για αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια και περιφερική εμβολή

Έμβολικός κίνδυνος στην κολπική μαρμαρυγή

- 5 φορές πιο συχνά στην κολπική μαρμαρυγή
- 2 φορές αυξημένη πιθανότητα να οδηγήσουν σε αναπηρία
- 1 στα 5 αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια

Ερωτηματικά στην πρόληψη των εμβολικών επεισοδίων στην κολπική μαρμαρυγή

- Ποιοί ασθενείς χρειάζονται αντιπηκτική αγωγή
- Ποιά αντιπηκτική αγωγή για ποιόν ασθενή

Σύστημα διαστρωμάτωσης εμβολικού κινδύνου

- CHADS2 score
- CHA2DS2-VASc score

CHA2DS2-VASc score

- C: μέτρια/σοβαρή καρδιακή ανεπάρκεια
- H: αρτηριακή υπέρταση
- A: ηλικία άνω των 75 ετών
- D: σακχαρώδης διαβήτης
- S: προηγούμενο αγγειακό εγκεφαλικό/ Παροδικό ισχαιμικό επεισόδιο
- V: αγγειακή νόσος
- A: ηλικία άνω των 65 ετών
- S: γυναικείο φύλο

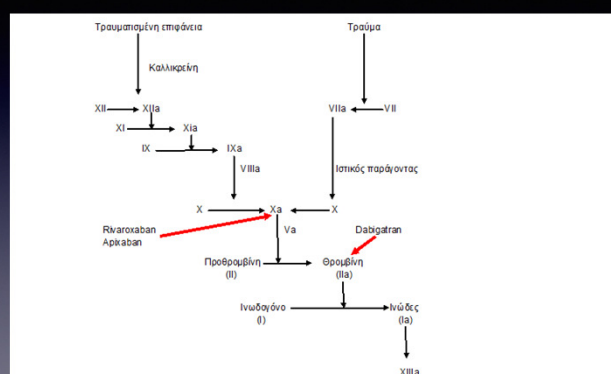
Αναστολείς της βιταμίνης K

- Κουμαρινικά - ασενοκουμαρόλη, βαρφαρίνη
- INR
- Μοναδική επιλογή για πολλά χρόνια για ασθενείς μέτριου - σοβαρού κινδύνου

Νέα από του στόματος αντιπηκτικά

- Dabigatran etexilate
- Rivaroxaban
- Apixaban

Καταρράκτης της πήξης

Dabigatran

- Αναστολέας της θρομβίνης
- Προφάρμακο
- Δοσολογία ανάλογα με τη νεφρική λειτουργία (110/150 mg)
- Προφύλαξη και θεραπεία Φ.Θ.Ν, πνευμονική εμβολή

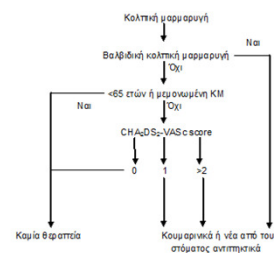
Rivaroxaban

- Αναστολέας του παράγοντα Χα της πήξης
- Δοσολογία ανάλογα με τη νεφρική λειτουργία (15/20 mg)
- Προφύλαξη και θεραπεία Φ.Θ.Ν, πνευμονική εμβολή

Apixaban

- Αναστολέας του παράγοντα Χα της πήξης
- Δοσολογία ανάλογα με 3 κριτήρια (βάρους, ηλικία, νεφρική λειτουργία)
- Προφύλαξη και θεραπεία Φ.Θ.Ν, πνευμονική εμβολή

ESC Guidelines 2012

Σκοπός της μελέτης

- Συχνότητα αγγειακών εγκεφαλικών επεισοδίων και περιφερικής εμβολής
- Συχνότητα αιμορραγικών επιπλοκών
- Συχνότητα ανεπιθύμητων ενεργειών
- Καταγραφή της αιτίας πίσω από την προτίμηση του κάθε αντιπηκτικού

Μέθοδοι

- 3 γενικά περιφερειακά νοσοκομεία της χώρας (Δράμα, Τρίκαλα, Καβάλα)
- Έγκριση από την επιστημονική επιτροπή του κάθε νοσοκομείου
- Ασθενείς με κοιλιακή μαρμαρυγή σε αντιπηκτική αγωγή

Μέθοδοι

- Ενυπόγραφη συγκατάθεση κάθε ασθενούς
- Αρχική καταγραφή
- 6 μήνες τηλεφωνικό follow up (Μάιος 2012-13)

Μέθοδοι – αρχική καταγραφή (1)

- Γενικά χαρακτηριστικά (Ηλικία, Ύψος, Βάρος, BMI, BSA)
- Στοιχεία ατομικού ιστορικού (ΑΥ, ΣΔ, ΚΑ, ΑΕΕ, αιμορραγίες, θυρεοειδοπάθεια, ΣΝ, περικαρδίτιδα, βαλβιδοπάθεια, ηπατική νόσος, νεφρική νόσος)
- Λοιπή φαρμακευτική αγωγή (αντιαιμοπεταλιακά, αντιαρρυθμικά, β-αναστολείς)

Μέθοδοι – αρχική καταγραφή (2)

- Χαρακτηριστικά ΚΜ (Παροξυσμική, Μόνιμη) και CHADS₂, CHA₂DS₂-VASc
- Επιλογή αντιπηκτικού και λόγοι αλλαγής

Μέθοδοι - παρακολούθηση

- Εμβολικά επεισόδια (ΑΕΕ, περιφερική εμβολή, ΟΣΣ)
- Αιμορραγικά επεισόδια (Εντόπιση, βαρύτητα, αλλαγή αγωγής)
- Ανεπιθύμητες ενέργειες

Μέθοδοι

- Περιγραφική στατιστική ανάλυση των αποτελεσμάτων
- IBM SPSS Version 19.0

Αποτελέσματα

- 71 ασθενείς, 39 σε κουμαρινικά και 32 σε NOAC
- Γενικά χαρακτηριστικά πληθυσμού (ηλικία, βάρος, ύψος, BMI, BSA) παρόμοια
- Λοιπό ατομικό ιστορικό και φαρμακευτική αγωγή με αποκλίσεις ανάμεσα στις δύο ομάδες
- Χαρακτηριστικά ΚΜ (Παροξυσμική-Μόνιμη), CHADS₂ (1.99-1.97) και CHA₂DS₂-VASc (3.37-3.59) παρόμοια

Αποτελέσματα

- 1 (2.4%) ασθενείς στην ομάδα των κουμαρινικών Α.Ε.Ε. – συνέχιση στην ίδια αγωγή
- 3 (9.3%) από την ομάδα των ΝΟΑC αιμορραγία (2 γαστρεντερικού και 1 ρινορραγία) – διακοπή, κλοπιδογρέλη και ασενοκουμαρόλη ως νέα αγωγή
- 2 ασθενείς σε αντιπηκτική αγωγή χωρίς παράγοντες κινδύνου και χωρίς να προετοιμάζονται γι ανάταξη

Κριτήρια επιλογής ΝΟΑC

- 42.8% των ασθενών λόγω μη επαρκούς αγωγής (μονοθεραπεία με ασπιρίνη /κλοπιδογρέλη)
- 14.2% λόγω προηγούμενου εμβολικού επεισοδίου, δυσκολίας μέτρησης INR και χαμηλού TTR
- 7.1% λόγω δυσανεξίας και συνδυασμού δυσκολίας μέτρησης INR και εμβολικού επεισοδίου

Κριτήρια επιλογής κουμαρινικών

- 43.6% καλή ρύθμιση
- 38.5% οικονομικό κόστος
- 10.3% αντένδειξη – χωρίς δεδομένα
- 5.1% καλή ρύθμιση και αντένδειξη
- 2.6% νέα διάγνωση

Συμπεράσματα

- Μικρός ο αριθμός των ασθενών για να εξαχθεί συμπέρασμα για τα πρωτεύοντα τελικά σημεία και τα σημεία ασφαλείας
- Ενδεικτικό της τάσης ως προς την επιλογή ή μη των νέων αντιπηκτικών με ένα σημαντικό λόγο το κόστος, αλλά και σε ένα μικρό ποσοστό την ελλιπή γνώση ενδείξεων

Πλεονεκτήματα - ΝΟΑC

- Εύκολη χρήση χωρίς τη μέτρηση θεραπευτικών επιπέδων
- Ελάχιστες αλληλεπιδράσεις με τροφή και άλλα φάρμακα
- Ανάλογη προστασία με τους αναστολείς της βιταμίνης Κ
- Ασφαλέστερο προφίλ με χαμηλότερο ποσοστό αιμορραγιών - arixaban

Μειονεκτήματα-ΝΟΑC

- Οικονομικό κόστος - απουσία μελέτης κόστους
- Αντενδείξεις - βαλβιδική κοιλιακή μαρμαρυγή, μεταλλικές βαλβίδες
- Νεφρική λειτουργία
- Απουσία αντιδότη - μελέτες φάσης II για τα ΝΟΑC, μη αποδεδειγμένο πλεονέκτημα των κουμαρινικών

Πλεονεκτήματα κουμαρινικών

- Οικονομικό κόστος
- Πληθώρα ενδείξεων
- Μακρόχρονη εμπειρία της χρήσης τους
- Χρήση σε προχωρημένη νεφρική ανεπάρκεια
- Ύπαρξη αντιδότη - κλινικά μη αποδεδειγμένη υπεροχή

Μειονεκτήματα κουμαρινικών

- Αλληλεπίδραση με άλλα φάρμακα και με τροφή
- Ανάγκη μέτρησης θεραπευτικών επιπέδων
- Υψηλότερα ποσοστά αιμορραγιών

Συζήτηση

- Προτεραιότητα στην αντιπηκτική αγωγή σε ασθενείς που τη χρειάζονται
- Γνώση των ενδείξεων και αντενδείξεων των αντιπηκτικών φαρμάκων
- Εξατομίκευση της αγωγής λαμβάνοντας υπ' όψιν και παραμέτρους όπως η πρόσβαση σε δομές υγείας, οικονομικό κόστος αλλά και προτίμηση του ασθενούς.

Ευχαριστώ για την
προσοχή σας!

